

دانشگاه کردستان
University of Kurdistan
زانکۆی کوردستان

نام درس: جامعه‌شناسی سیاسی	شماره درس: ۱۰۳۰۰۱۸	تعداد واحد: ۲
نوع درس: اختیاری	مقطع: کارشناسی ارشد علوم اجتماعی (گرایش جامعه‌شناسی)	
مدرس: امید قادرزاده	رتبه علمی: دانشیار	تاریخ تنظیم: ۱۴۰۱/۰۶/۲۴
زمان بندی		
درس	یکشنبه ۱۰-۸	
درس هم‌نیاز	ندارد	
درس پیش‌نیاز	ندارد	
اهداف درس:	۱. آشنایی با فضای مفهومی و مباحث جامعه‌شناسی سیاسی ۲. فهم چرخش‌های مفهومی و نظری در جامعه‌شناسی سیاسی	
نتایج درس	۱. کاربرد سازه‌های مفهومی و نظری جامعه‌شناسی سیاسی در فهم و تحلیل جامعه‌شناسی سیاسی ایران ۲. توانایی در تحلیل نقش نیروهای اجتماعی اثرگذار در زندگی سیاسی ایران (با تأکید بر کنشگری اقوام، زنان و طبقه متوسط) ۳. رفتارشناسی سیاسی اجتماعات و گروه‌بندی‌های اجتماعی	
فهرست مباحث	۱. چرخش‌های مفهومی در جامعه‌شناسی سیاسی ۲. رویکردهای نظری در جامعه‌شناسی سیاسی: رویکرد مارکسی؛ رویکرد وبری / نظریه سلطانیسم؛ رویکرد پلورالیستی و رویکرد اثیستی) ۳. زمینه‌های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی ۴. نقش نیروهای اجتماعی در زندگی سیاسی ۵. نظریه‌های قدرت: رویکرد تک بعدی قدرت؛ رویکرد دوبعدی قدرت، از قدرت انضباطی تا حکومت‌مندی) ۶. صورت‌بندی شکاف‌های اجتماعی ۷. فرهنگ سیاسی ۸. شهروندی؛ تحولات مفهومی ۹. چرخش مفهومی امر سیاسی	

<p>۱۰. سیاست پسامدرنیته</p> <p>۱۱. جنبش‌های اجتماعی (کلاسیک و نوین)</p> <p>۱۲. مقاومت در رویکردهای متأخر جامعه‌شناسی</p>		
ازمون ♦♦♦	ارائه کارنوشت ♦♦	حضور و مشارکت در کلاس ♦
۱۰	۸	۲
ارزشیابی پایانی	ارزشیابی در طول ترم / قبل از آزمون پایانی	ارزشیابی در طول ترم
<p>♦ برای هر جلسه حضور و مشارکت در مباحث کلاس ۰/۲۵ نمره در نظر گرفته می‌شود (حداکثر ۲ نمره)</p> <p>♦♦ از ۲۰ موضوع پیشنهادی مرتبط با مباحث درس، ۴ موضوع انتخاب و در باب آن (در طول ترم) کارنوشت ارائه شود. برای هر کارنوشت ۲ نمره در نظر گرفته می‌شود (سقف ۸ نمره)</p> <p>کارنوشت‌ها فقط به صورت پرینت شده تحویل گرفته می‌شود.</p> <p>ساختار کارنوشت: مقدمه (طرح موضوع و مفهوم‌سازی نظری)؛ تجزیه و تحلیل، نتیجه‌گیری؛ فهرست منابع کارنوشت با فونت (B Nazanin13) تایپ و از ۴۰۰۰ کلمه بیشتر نباشد.</p> <p>♦♦♦ آزمون پایانی معطوف به کاربری سازه‌های نظری و مفهومی جامعه‌شناسی سیاسی در تحلیل جامعه ایران خواهد بود (سقف ۱۰ نمره)</p>		
<p>۱. بشیریه، حسین (۱۳۸۲)، جامعه‌شناسی سیاسی، تهران: نی (صص ۷۷-۲۹-۱۲۲:۹۵-۲۹۵-۲۷۹)</p> <p>۲. راش، مایکل (۱۳۷۷)، جامعه و سیاست، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: سمت (فصل ۱ و ۲).</p> <p>۳. نش، کیت (۱۳۹۱)، جامعه‌شناسی سیاسی معاصر، ترجمه تقی دلفروز، تهران: نی (صص ۲۵۵-۳۱۱).</p>		
<p>الف) کتاب</p> <p>۱. ازغندی، علیرضا (۱۳۸۵)، درآمدی بر جامعه‌شناسی ایران، تهران: قومس.</p> <p>۲. بشیریه، حسین (۱۳۸۵)، جامعه‌شناسی سیاسی دوره جمهوری اسلامی ایران. تهران: نگاه معاصر.</p> <p>۳. راش، مایکل (۱۳۷۷)، جامعه و سیاست، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: سمت (فصل ۱ و ۲).</p> <p>۴. صادقی، علیرضا (۱۳۹۸)، زندگی روزمره تهرانی‌ها، تهران: آگاه.</p> <p>۵. فالکس، کیت (۱۳۹۰)، شهروندی، ترجمه محمد تقی دلفروز، تهران: کویر (فصول ۱، ۲).</p> <p>۶. گیبینز و بوریمر (۱۳۸۴)، سیاست پست مدرنیته: درآمدی بر فرهنگ و سیاست معاصر، ترجمه منصور انصاری، تهران: گام نو (فصل ۱ و ۲).</p>		

۷. موفه، شانتال (۱۳۹۱)، درباره امر سیاسی، ترجمه منصورانصاری، تهران: رخداد (صص، ۶۸-۹).

۸. هاول، واتسلاف (۱۳۹۸)، قدرت بی قدرتان، ترجمه احسان کیانی خواه، تهران: فرهنگ نشر نو.

۹. بیات، آصف (۱۹۹۶)، سیاست‌های خیابانی / جنبش تهی‌دستان شهری در ایران، ترجمه سید اسدالله نبوی، تهران: شیرازه.

۱۰. بیات، آصف (۲۰۱۰)، زندگی همچون سیاست: چگونه مردم عادی خاورمیانه را تغییر دادند، ترجمه فاطمه صادقی، انتشارات دانشگاه آمستردام.

ب) مقاله:

۱. شفیعی، سمیه السادات (۱۳۹۳)، سیری در رویکردهای نظری متاخر به مقاومت، فصلنامه علوم اجتماعی، ش ۶۴.

۲. قادرزاده؛ امید و میره بیگی، سیدوحید (۱۳۹۳)، اسکناس نویسی؛ باسازی معنایی تجربه کنشگران، مطالعات فرهنگی و ارتباطات، ش ۳۶.

۳. قادرزاده، امید و میارغنج، خالد (۱۳۹۶)، مطالعه پیمایشی جهت‌گیری‌های فرهنگ سیاسی معلمان، فصلنامه مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، ش ۲.

۴. قادرزاده، امید و محمدزاده، حسین (۱۳۹۷)، مطالعه پیمایشی هویت طلبی قومی و سیاسی شدن قومیت‌گردهای ایران، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، س ۷، ش ۲۰.

۵. قادرزاده، امید و شبان، کاوه (۱۳۹۷)، وضعیت شهروندی در شهر سنندج و عوامل مؤثر بر آن. فصلنامه برنامه ریزی و رفاه اجتماعی، ش ۱.

۶. قادرزاده، امید و محمدی، دنیا (۱۴۰۱)، کنش‌ورزی سیاسی روحانیان اهل سنت در گُردستان ایران، مجله جامعه‌شناسی ایران، ش ۱.

۷. فولادیان، مجید و جلایی‌پور، حمیدرضا (۱۳۹۵) مقایسه سلطه فرهمندان و سلطه کاریزماتیک با تکیه بر آراء و بر؛ ایضاح یک خلط مفهومی، فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، س ۸، ش ۳.

۸. یحوی، حمید (۱۳۹۴)، کالبدشناسی فوکویی دولت، فصلنامه دولت پژوهشی، ش ۳.

مباحث درس

شماره هفته	موارد مورد بحث	کارنوشت
۱	۱. جامعه‌شناسی سیاسی و نسبت آن علم سیاست؛ فلسفه سیاسی؛ اندیشه سیاسی، تغییرات اجتماعی، جنبش‌های اجتماعی و جامعه‌شناسی انقلاب	
۲	۱. چرخش‌های مفهومی در جامعه‌شناسی سیاسی ۲. جامعه‌شناسی سیاسی کلاسیک؛ صاحب‌نظران؛ و گستره مفهومی ۳. جامعه‌شناسی سیاسی متأخر؛ صاحب‌نظران؛ و گستره مفهومی	۱. اگر پژوهشگری در چارچوب جامعه‌شناسی کلاسیک و متأخر(جدید) به پژوهش بپردازد، به تفکیک جامعه‌شناسی سیاسی کلاسیک و معاصر چه موضوعات پژوهشی را بایستی در دستور کار قرار دهد(از هر کدام ۳ مورد)
۳	معرفی جامعه‌شناسی سیاسی کارل مارکس	۲. کاربست تیپولوژی مارکس از رابطه دولت و طبقات اجتماعی در جامعه ایران ۳. نتولبرالیسم و استحاله امر اجتماعی با نظر به مختصات دولت در جامعه ایران
۴	معرفی جامعه‌شناسی سیاسی ماکس وبر	۴. دلالت‌ها و مصادیق سلطانیسم در جامعه ایران ۵. مختصات دولت در دوره جمهوری اسلامی(با نظر به الگوهای اقتدار سنتی، کاریزماتیک و عقلانی)
۵	معرفی رویکرد پلورالیستی و رویکرد تیسستی	۶. امکان‌شناسی پلورالیسم در ساخت قدرت در ایران ۷. صورتبندی ساخت قدرت و هیات حاکمه در نظام سیاسی ایران(ترکیب شیران و روباهان) با نظر به دستگاه مفهومی پارتو ۸. هستی‌شناسی نخبگان قدرت در ایران: چرخش یا انسداد؟
۶	زمینه‌های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی	۹. امکان‌شناسی زمینه‌های اجتماعی دموکراسی در ایران ۱۰. امکان‌شناسی زمینه‌های اجتماعی اقتدارگرایی سیاسی در ایران
۷	نقش نیروهای اجتماعی در زندگی سیاسی با تاکید بر طبقه متوسط	۱۱. واکاوی کنش‌ورزی سیاسی قشر متوسط در حیات سیاسی ایران ۱۲. واکاوی کنش‌ورزی سیاسی اقوام در دوره جمهوری اسلامی ایران
۸	نقش نیروهای اجتماعی در زندگی سیاسی با تاکید بر	

	قومیت‌ها در ایران	
۱۳. بازنمایی ابعاد قدرت در قانون اساسی ایران ۱۴. بازنمایی رویکرد دو بعدی قدرت در مجلس شورای اسلامی	نظریه‌های قدرت: رویکرد تک بعدی و دوبعدی قدرت	۹
	از قدرت انضباطی تا حکومت‌مندی	۱۰
۱۵. هستی‌شناسی همسازی/تعارض در هویت ملی و قومیت در ایران	صورت‌بندی شکاف‌های اجتماعی	۱۱
۱۶. تغییرات فرهنگ سیاسی قشر متوسط در ایران	فرهنگ سیاسی	۱۲
۱۷. امکان شناسی شهروندی با نظر به اقلیت‌های قومی/زنان/جوانان	شهروندی؛ تحولات مفهومی	۱۳
۱۸. سبک زندگی جوانان و دلالت‌های مقاومتی آن ۱۹. زندگی روزمره تهری دستان شهری و دلالت‌های مقاومتی آن	جنبش‌های اجتماعی کلاسیک و نوین	۱۴
۲۰. سیاست به مثابه زندگی و کنش ورزی مردمان عادی و دلالت‌های سیاسی آن	مقاومت و قدرت بی قدرتان	۱۵